

Stap 6: Vul de opbouw en de inhoud van het traject in

1 De taaldocent observeert vaklessen en bespreekt dit daarna met de vakdocenten.

Een taaldocent is meestal niet vertrouwd met de inhoud van de vakopleiding. Daarom observeert hij een aantal vaklessen. Tijdens de observaties **noteert** hij de (vermoedelijke) **talige problemen** van laagtaalvaardige cursisten en noteert hij **didactische NT2-tips** voor de vakdocent. Daarna volgt een **bespreking** met de vakdocent. Deze bespreking vindt bij voorkeur plaats meteen na de observatie. Zorg altijd voor een mondelinge bespreking. De vakdocent kan schriftelijke feedback (e-mail) makkelijk fout interpreteren.

De taaldocent stelt de vakdocent vragen over:

- inhoudelijke aspecten die niet duidelijk zijn
- de meest voorkomende talige problemen die zich tijdens de vakles stellen
- de verwachtingen over het talig beroepsgerichte traject (doelpubliek, talig uitstroomniveau, inhoud, samenwerking tussen vak- en taaldocent, ...)

Hij geeft vervolgens didactische NT2-tips om de vakles taalgerichter te maken. De volgende facetten kunnen hierbij aan bod komen:

- de opbouw van de les
- het aandeel theorie en praktijk
- het taalgebruik (o.a. standaardtaal en spreektempo)
- de instructietaal
- de uitleg van nieuwe woorden
- mogelijke visualisering
- het geven van feedback
- interactie in de klas

2 De docenten vullen vanuit de opleidingsprofielen en leerplannen de inhoud van het traject in.

Om het traject **inhoudelijk in te vullen**, vertrekken de docenten van de opleidingsprofielen en de leerplannen van de vakopleiding en van de opleidingsprofielen en de leerplannen van de algemene NT2-modules die overeenkomen met het beoogde uitstroomniveau³⁵. Ze passen de inhoud van het traject zo goed mogelijk aan de beroepscontext/vakinhoud van de vakopleiding aan.

Voorbeeld:

Beoogd uitstroomniveau neventraject:	Threshold/B2 (2.4)
Specifieke eindtermen op niveau 2.4:	De cursist kan op structurend niveau een verslag schrijven over uitgevoerde werkzaamheden, een situatie en een gebeurtenis.
Vertaling naar de vakopleiding:	De cursist kan een verslag schrijven. Hij kan observaties van patiënten beschrijven en hij kan reflecties op zijn persoonlijk handelen noteren.
Vertaling naar het neventraject:	De cursist kan schriftelijk een gedetailleerde patiëntenbeschrijving opstellen. De cursist kan reflecties op het persoonlijk handelen verwoorden. De cursist kan algemene en vakspecifieke woordenschat en aangepaste formuleringen gebruiken.

3 De taal- en vakdocenten brainstormen over mogelijke concrete lesinhouden voor het traject.

Tijdens een brainstorm zorgen vakdocenten voor een grote input aan lesinhouden. De taaldocent informeert de vakdocent over de principes van de **taakgerichte didactiek**³⁶. Zo kan de vakdocent gericht op zoek gaan naar geschikte lesinhouden en authentiek materiaal.

Hieronder vindt u kort het onderscheid tussen traditionele en taakgerichte taallessen:

- In de **traditionele taallessen** vertrekt de docent van de bouwstenen: taalhandelingen en taalelementen. De cursist krijgt eerst de nodige woordenschat en structuren aangeboden, daarna voert hij pas taken uit.
- In **taakgerichte lessen** vertrekt de docent vanuit het handelen, het uitvoeren van een opdracht of taak. Tijdens de taak merkt de cursist zelf welke taalelementen en taalhandelingen hij nog mist om de taak tot een goed einde te brengen. Hij moet 'taaldrempels' overwinnen. De taaldocent vervult de rol van begeleider: hij ondersteunt en geeft feedback wanneer de cursist erom vraagt of wanneer hij merkt dat taalondersteuning nodig is. Hij biedt de noodzakelijke taalhandelingen en elementen tijdens de taak aan. De taaldocent moet ervoor zorgen dat bij de materiaalontwikkeling de bouwstenen voldoende impliciet aan bod komen. Taakgericht werken is motiverend. Cursisten vragen zélf op het juiste moment en in de juiste context om de nodige bouwstenen. Taalleren gebeurt dan op een 'natuurlijke' manier.

³⁵ Voor de opleiding Haartooi Hulpkapper is het beoogde uitstroomniveau Threshold/B1 (2.1). Voor de invulling van het neventraject worden de opleidingsprofielen Threshold/B1 (2.1) gebruikt. Deze opleidingsprofielen staan op de website van de Entiteit Curriculum Volwassenenonderwijs: <http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/volwassenen/inhouden/svwo/NT2/NT2.htm>

³⁶ Voor meer informatie over taakgericht onderwijs verwijzen we naar www.nt2.be. Op deze website vindt u een voorbeeldles over verzekeringen uit Padmos, T. (2003). *De Nieuwe Markt Cursus Nederlands voor Ondernemers*.

Een voorbeeld uit de opleiding Administratie:

De doelstelling van de les is informatie vragen aan een klant om een bestelbon in te vullen. De cursisten vullen de bestelbon in en gaan al doende op zoek naar de betekenis van woorden, juiste vraagstellingen, ... Ze kunnen hierbij een beroep doen op de hulp van medecursisten, de taaldocent en naslagwerken.

4 De taaldocent stelt een programma/werkplan op.

De taaldocent stelt een programma/werkplan op. Hij gaat uit van de opleidingsprofielen, de leerplannen en de inhoudelijke lesideeën van de brainstorm.

5 De taal- en vakdocenten verzamelen materiaal.

De taaldocent en vakdocenten verzamelen voldoende authentiek materiaal om lesmateriaal te ontwikkelen.

Een overzicht van bruikbaar materiaal:

- cursussen van vakdocenten
- folders/brochures/artikels/ ...
- video's/geluidopnames/ ...
- foto's/tekeningen/ ...
- gereedschappen/voorwerpen/materialen/ ...
- formulieren
- schema's/voorschriften/ ...
- ...

6 De taaldocent ontwikkelt lessen en lesmateriaal.

Vanuit het programma ontwikkelt de taaldocent taakgerichte lessen en lesmateriaal. Omdat de taaldocent geen vakdocent is, zal hij meermaals een beroep moeten doen op de deskundigheid van de vakdocent. Voor het welslagen van het traject is het een voorwaarde dat de vakdocenten hiervoor openstaan, feedback geven en zelf actief meedenken.

Stap 7: Bepaal de evaluatievorm van het traject

Er kan op **verschillende momenten** getoetst worden: voor, tijdens of op het einde van het neventraject. Docenten opteren het beste voor **brede evaluatie** omdat die aansluit bij de principes van geïntegreerd onderwijs. Er zijn tal van mogelijkheden: portfolio, evaluatiegesprekken, peer evaluatie, zelfevaluatie, assessment taken, observaties, groepswerk, ...
Voor inspiratie en nuttige tips zie: www.cnavt.org en www.nt2evaluatheek.be.